

[Arbejdsministeren]

Spørgsmålet har været drøftet med personaleorganisationerne, og der var enighed om, at toldvæsenet bør medvirke til at sikre flest mulige unge en uddannelse, også uanset at ikke alle efter læretiden kan tilbydes fast ansættelse.

Det tilføjes, at direktoratet efter aftale med personaleorganisationerne søger at skabe mulighed for at ansætte flest mulige kontorlæringer og EFG-elever efter udløbet af læretiden, bl.a. ved kun undtagelsesvis at tillade deltidsbeskæftigede at få forhøjet deres tjenesteydelse.«

Jeg kan helt henholde mig til denne udtalelse og kan kun tilføje, at det jo ikke er usædvanligt, at personer ikke ansættes på deres lærested efter endt læretid. Dermed er det dog ikke givet, at de pågældende bliver arbejdsløse. Uddannelsen i toldvæsenet giver dem forhåbentlig gode muligheder for ansættelse andre steder.

Spm. nr. S 307

Til forsvarsministeren (20/11 84) af:

Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at forsvaret under NATOs infrastrukturprogram er ved at udbygge stationen på Sornfelli-fjeldet på Færøerne til brug bl.a. for AWACS kommando- og overvågningsfly, og vil ministeren redegøre for, hvorledes denne udbygning af NATO-anlægget korresponderer med det færøske lagtings beslutninger i 1961 og 1970 om, at NATO-basen på Færøerne er uønsket?«

Begrundelse

Der foregår i disse år en voldsom dansk integration i NATO-regie, som i stigende grad binder os i freds-, krise- og krigstid. På trods af, at danske forsvarsministre gentagne gange fra folketingets talerstol har for sikret folketinget om, at Danmark ikke skulle have med AWACS at gøre, viser det sig nu, at disse fly med regelmæssige mellemrum lander i Skrydstrup, Karup og Ålborg. Aviserne har kunnet oplyse, at Danmark allerede i Bæk Skov ved Skrydstrup har fået installeret den første europæiske jordstation, som står i direkte forbindelse med AWACS, og nu tyder alt på, at den næste er under opførelse på Færøerne under dække af en såkaldt modernisering af stationen på Sornfelli.

I forbindelse med USAs salg af AWACS-fly til Saudi-Arabien for nogle år siden fremlagde den israelske efterretningstjeneste klar dokumentation for, at den overvågningsfunktion, som NATOs talsmænd i den offentlige debat hidtil havde hævdet var AWACS-flyenes eneste funktionsmulighed, alligevel ikke var den eneste. Og måske endda heller ikke den vigtigste. Flyene kunne også fungere som flyvende kommandobunkers til koordinering af fremskudte offensive angrebsoperationer.

Netop i denne kommandofunktion forekommer AWACS at passe som fod i hose til den netop antagne NATO-doktrin: FOFA (Follow-On-Forces Attack), som indebærer fremskudt offensivt »forsvar« med dybe slag i modpartens bagland på et tidligt stadium af en konflikt.

I forhold til Færøerne er denne udbygning særligt bekymrende. For det første gør det Færøerne til et oplagt bombemål, for det andet har lagtinget truffet en klar beslutning om, at militærbasen på Sornfelli er uønsket (jfr. beslutningerne i 1961 og 1970). Ved at udbygge Sornfelli-basen som jordstation for AWACS udbygges også de potentielle offensive operationsmuligheder.

Svar (28/11 84):

Forsvarsministeren (Engell):

Radarstationen på Færøerne er efterhånden over 20 år gammel og har i lang tid trængt til en gennemgribende modernisering.

Dette gælder både en del af kommunikationsudstyret og en del af radarudstyret, ligesom de bygningsmæssige anlæg har trængt til omfattende istandsættelser og udskiftninger.

Forsvaret er for tiden i færd med – under NATOs infrastrukturprogram – at gennemføre den tiltrængte modernisering og istandsættelse.

I forbindelse med Danmarks deltagelse i NATOs anskaffelse af et luftbårent varslings- og kontrolsystem afholdes der udgifter til modtageudstyr på Færøerne, der vil give radarstationen mulighed for at modtage informationer fra det luftbårne system (AWACS). Disse udgifter afholdes ikke under NATOs infrastrukturprogram, men af det anskaffelsesbudget, der finansieres af de lande, som deltager i AWACS projektet.

Da radarstationen på Færøerne er en vigtig del af NATOs flyvarslingsystem, er det